

Marktconsultatie

Ontwikkelpadenkaart Deltaprogramma Zoetwater

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat, dienst Water, Verkeer en Leefomgeving, afdeling Kennis Inkoop
Auteurs	Emiel Spanier, Erwin Slingerland, Anne Habben Jansen
Informatie:	Primair via TenderNed berichtentool Alternatief via anne.habbenjansen@rws.nl of +316 50 19 77 53
Datum	14 november 2023
Status	Definitief

Inhoud

1. Inhoudelijke informatie
 - 1.1 Programma DPZW
 - 1.2 Aanleiding voor de Marktconsultatie
 - 1.3 Doel van de Marktconsultatie
 - 1.4 Mogelijke aanpak Ontwikkelpaden
 - 1.5 Toelichting Marktconsultatie

2. Proces

- 2.1 Planning
- 2.2 Aanmelding
- 2.3 Afronding

Marktconsultatie Ontwikkelpadenkaarten Deltaprogramma Zoetwater

Hoofdstuk 1

1.1 Programma DPZW

Zoetwater is een van de drie thema's in het Deltaprogramma. Het algemene beleid van het Deltaprogramma Zoetwater (DPZW) is vastgelegd in de Deltabeslissing Zoetwater die elke zes jaar wordt herijkt. Concrete maatregelen voor de uitvoering van het beleid staan beschreven in het Deltaplan Zoetwater. In 2022 is de tweede fase van het DPZW (2022-2027) van start gegaan met een maatregelenpakket dat in het daaraan vooraf gaande jaar door het Rijk en de regio's is vastgesteld.

In de context van het Deltaprogramma wordt op het thema zoetwater intensief samengewerkt door Rijk en regio. Om richting te geven aan de ambitie en de samenwerking binnen het DPZW is er een kernteam aangesteld met vertegenwoordigers van het programmateam DPZW, Staf Deltacommissaris, Rijkswaterstaat en de zes zoetwaterregio's (Noord-Nederland, West-Nederland, het Rivierengebied, de Zuidwestelijke Delta en de Hoge Zandgronden Oost en Zuid). Ook is er contact met vertegenwoordigers van sectoren als landbouw, scheepvaart, industrie, drinkwater en natuurorganisaties. Via het proces van waterbeschikbaarheid worden afspraken gemaakt tussen waterbeheerders en -gebruikers over vraag en aanbod van zoetwater.

1.2 Aanleiding voor de marktconsultatie

Rijkswaterstaat voert in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de regie over de landelijke analyses ter voorbereiding op de volgende (derde) fase van het Deltaprogramma Zoetwater (2028-2033). Onderdeel daarvan is het opstellen van 'ontwikkelpadenkaarten' om te anticiperen op de groeiende zoetwateropgave van Nederland op de lange termijn (stap 9 uit meegestuurde routekaart en toelichting).

De term 'ontwikkelpadenkaarten' (OPK) beschrijft een methodiek die inzichtelijk maakt binnen welk tijdspad bepaalde maatregelen kunnen worden genomen om aan een vooraf gedefinieerde opgave te voldoen. Vanwege de complexiteit en grilligheid van de zoetwaterproblematiek en vanwege de veelzijdigheid in oplossingsrichtingen zijn er meerdere ontwikkelpaden mogelijk om het overkoepelende doel te halen. Met het gebruik van OPK brengt het DPZW het gedachtegoed van adaptief deltamanagement in de praktijk.

Het inzetten van OPK door het DPZW heeft twee doelen:

- 1) Opleveren van richtinggevende informatie voor een mogelijke herijking van de (nationale) zoetwaterstrategie en de zoetwaterdoelen van het DPZW in 2027.
 - a. De uitkomsten van de OPK dienen inzicht te geven in de strategische consequenties van de mogelijke ontwikkelpaden: kunnen we binnen de huidige voorkeursstrategie voldoen aan de gestelde opgave en zijn de kosten en ruimtelijke en maatschappelijke (neven)effecten van de bijbehorende maatregelen acceptabel? Moeten de strategie of de zoetwaterdoelen worden bijgesteld?

- 2) Opleveren van richtinggevende informatie voor de zoetwaterregio's en Rijkswaterstaat ten behoeve van het trechteren van een lijst met mogelijke maatregelen naar een voorkeursmaatregelpakket voor de derde fase van het DPZW (2028-2033).
 - a. De uitkomsten van de OPK helpen de zoetwaterregio's en Rijkswaterstaat met het kritisch evalueren van hun voorgestelde maatregelen: passen deze maatregelen binnen de mogelijke ontwikkelpaden van het DPZW en dragen ze voldoende bij aan het doelbereik?

In 2023 heeft Rijkswaterstaat een pilot laten uitvoeren om ervaring op te doen met het opstellen van OPK. In deze pilot is geoefend met het doorlopen van een stappenplan uit een leidraad gebaseerd op de Handreiking Adaptief Deltamanagement. De nieuwe inzichten uit de pilot vormen het vertrekpunt van de opdracht die in 2024 van start gaat.

1.3 Doel van de marktconsultatie

Via deze consultatie wil Rijkswaterstaat partijen leren kennen die in staat zijn om ontwikkelpadenkaarten op te stellen. Aanvullend wil Rijkswaterstaat deze partijen vragen naar interesse en beschikbare personele capaciteit voor het schrijven van een mogelijke aanbieding alsmede het uitvoeren van de benodigde werkzaamheden.

1.4 Mogelijke aanpak Ontwikkelpadenkaarten

De ontwikkelpadenkaarten worden opgesteld met behulp van twee complementaire methodes: forecasting en backcasting. Het systematisch voorwaarts verkennen van ontwikkelpaden vanuit de huidige situatie (forecasting) geeft inzicht in de rek van de huidige strategie, maar is voor zeer grote veranderingen ontoereikend omdat er veel nodig en mogelijk is. Denken vanuit een mogelijke toekomstige (eind)situatie (backcasting) biedt inzicht in wat (nu al) nodig is om een alternatieve strategie voor te bereiden en op te bouwen (overstappen naar een transitiepad). De combinatie van forecasting en backcasting resulteert in een zorgvuldige afweging van investeringen op de korte termijn om ook op de middellange en lange termijn het DPZW-hoofddoel te halen.

Per zoetwaterregio dient een ontwikkelpadenkaart opgesteld te worden. Vervolgens worden deze kaarten geïntegreerd tot een landelijke ontwikkelpadenkaart. De ontwikkelpaden kijken door tot na 2100. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de uitkomsten van de Knelpuntenanalyse (waar de zoetwateropgave in beeld wordt gebracht) (stap 1)), de gevalideerde kosten en effecten van mogelijke maatregelen (stap 6), een toekomstvisie (zichtjaar 2150) voor de zoetwatervoorziening van Nederland, en uitkomsten van bijv. analyses uitgevoerd door het Kennisprogramma Zeespiegelstijging.

Een specifiek aandachtspunt is er t.a.v. de hydrologische effecten van maatregelen. Uit de planning van 2.1 blijkt dat er in Q1 2025 een tussenresultaat opgeleverd moet worden en in Q4 2025 een eindresultaat. Voor het eindresultaat worden de maatregelen doorgerekend met een hydrologisch instrumentarium, maar voor het tussenresultaat lukt dit niet. Daarom willen wij met deze marktconsultatie onder

andere verkennen in hoeverre het mogelijk is om met hydrologische kengetallen (als effect voor de maatregel) te werken t.b.v. het tussenresultaat.

1.5 Toelichting marktconsultatie

Een marktconsultatie is een geoorloofd en rechtmatig hulpmiddel bij het vaststellen van een optimale uitvraag. Natuurlijk moet een aanbestedende dienst zich bij een marktconsultatie houden aan de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht, maar verder stellen de Europese richtlijnen (Richtlijn 2004/18/EG en diens opvolger Richtlijn 2014/24/EU voor klassieke sectoren) en Nederlandse wetgeving (Aanbestedingswet 2012) geen specifieke (procedurele) eisen aan de marktconsultatie. In feite is een marktconsultatie daarmee vormvrij.

Een marktconsultatie is zowel voor de overheid als voor de marktpartijen vrijblijvend. Een aanbestedende dienst die geborgd heeft dat alle verstrekte informatie voor een ieder gelijk is, die partijen voldoende tijd geeft om een offerte uit te brengen, die geen voorkeur laat blijken en die van te voren goede afspraken maakt over vertrouwelijkheid van concurrentiegevoelige informatie kan tijdens een marktconsultatie in beginsel alle gewenste informatie uitwisselen. Zo worden ook de juridische risico's verminderd.

Bron: Handreiking Marktconsultatie PIANOo (2016)

De marktconsultatie wordt gehouden onder de volgende voorwaarden:

- De deelname is geheel vrijwillig en vrijblijvend;
- Gezien het vrijblijvende karakter van de marktconsultatie, kunnen er op geen enkele wijze geen rechten ontleend worden aan enige informatie verstrekt in het kader van deze marktconsultatie. Dit geldt zowel voor programma DPZW, Rijkswaterstaat als voor de geïnteresseerde marktpartijen;
- De door middel van deze marktconsultatie aan programma DPZW verstrekte informatie wordt vertrouwelijk behandeld en wordt niet gebruikt voor een ander doel dan het opdoen van marktkennis;
- Er worden geen vergoedingen gegeven voor gemaakte of te maken kosten, verbonden aan de marktconsultatie;
- Er vloeien geen consequenties voort uit de deelname aan de consultatie, ten aanzien van een eventuele aanbestedingsprocedure in de toekomst. Er ontstaan geen voorkeursposities of uitsluitingsgronden door deelname aan de consultatie;
- Programma DPZW behoudt zich het recht voor om de planning, zoals in dit document geschetst is, naar eigen inzicht aan te passen en/of het traject van de marktconsultatie geheel of gedeeltelijk te staken.

Hoofdstuk 2

2.1 Planning

Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor om wijzigingen in de planning aan te brengen c.q. van de planning af te wijken. In dergelijke gevallen vindt de communicatie richting alle geïnteresseerde marktpartijen plaats via TenderNed, waarbij de planning op TenderNed leidend is.

Op hoofdlijn worden de volgende stappen gehanteerd:

1. Publicatie uitnodiging marktconsultatie bijeenkomst via TenderNed;
2. Aanmelding Marktconsultatie bijeenkomst;
3. Marktconsultatie bijeenkomst;
4. Publicatie verslag marktconsultatie.

	Activiteit	Datum
1	Publicatie marktconsultatie	15 november 2023
2	Sluitingsdatum aanmelding marktconsultatie bijeenkomst	29 november 2023
3	Marktconsultatie bijeenkomst – digitaal via MS Teams • Toelichting • Vraag en Antwoord	4 december 2023 14.00 – 15.00 uur
4	Publicatie verslag marktconsultatie	18 december 2023

De marktconsultatie wordt mogelijk gevolgd door uitvraag van de opdracht, waarschijnlijk een Europese Aanbesteding, die voor Q1 2024 gepland staat. Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de planning van de opdracht.

Activiteit	Datum
Start opdracht Ontwikkelpadenkaarten	1 juni 2024
Tussentijds oplevering t.b.v. input leveren voor de herijking van het Deltaprogramma	Q1 2025
Eindoplevering	Q4 2025

2.2 Aanmelding

Aanmelden voor de bijeenkomst verloopt via de berichtentool van TenderNed.

Bij uw aanmelding de volgende informatie versturen:

- Bedrijfsnaam, adresgegevens, evt. link naar website
- Naam en email van deelnemer(s)

2.3 Afronding

Het verslag van de marktconsultatie is beschikbaar op 18 december 2023 via TenderNed.